

SOLIDA LIM

Zakład Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej

BADANIA NAD SKUTECZNOŚCIĄ METODY ELEKTROFIZYCZNEJ W ZWALCZANIU WILGOTNOŚCI KAPILARNEJ MALOWIDEŁ ŚCIENNYCH ¹

Zarys treści. W artykule przedstawiono próbę oceny i przydatności nieniszczącej metody blokowania podciągania kapilarnego wody w murach pod kątem możliwości zastosowania jej w architektonicznych obiektach zabytkowych pokrytych malowidłami ściennymi. Opisano oferowane na polskim rynku urządzenia osuszające metodą elektrofizycznych ², scharakteryzowano metodykę badawczą obejmującą doświadczenia laboratoryjne i terenowe oraz przedstawiono uzyskane wyniki badań i wnioski.

GENEZA PODJĘTYCH BADAŃ

Różnorodne zniszczenia malowideł ściennych wynikają z faktu, że funkcjonują one w ścisłym związku z architekturą i środowiskiem naturalnym, z którymi tworzą jedność artystyczną i materialną. Konserwatorzy często spotykają się z problemem nadmiernej wilgotności otoczenia zabytków, a przede wszystkim z wilgocią podciąganą kapilarnie przez mury budowli.

Przyczyny tego stanu rzeczy należy szukać nie tylko w czasach obecnych, ale także w przeszłości. Większość budowli murowanych, powstałych przed końcem XIX wieku, nie posiada izolacji poziomych. Izolacje takie na terenie Polski pojawiły się najpierw z

¹ Artykuł został opracowany na podstawie pracy doktorskiej pt. „Problem zwalczania zawilgocenia kapilarnego malowideł ściennych w Polsce i w warunkach klimatu tropikalnego w Kambodży”, obronionej w Zakładzie Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, pod kierunkiem prof. zw. dr kw. II st. Bogumiły Rouba.

² W literaturze przedmiotu istnieje zróżnicowana terminologia dotycząca omawianych metod nieinwazyjnych opierających się na zakłóceniach promieniowania ziemskiego. Każda z firm proponująca ten system osuszania budowli posługuje się własnym określeniem. Firma „BTM Jurkiewicz” używa określenia *metoda elektroniczna*, firma AQUAPOL używaną początkowo nazwę *metoda geomagnetohydrodynamiczna* zmieniła na *grawomagnekinetyczną*. Firma WIGOPOL używa nazwy *metoda elektrofizyczna*, a w literaturze znajdujemy jeszcze określenia *metoda elektromagnetyczna*. W niniejszym artykule postanowiono posługiwać się terminem *metoda elektrofizyczna*, zgodnie z określeniem, jaki został użyty przez dr inż. Marii Wesołowskiej w pracy doktorskiej pt. „Wpływ zewnętrznego pola elektromagnetycznego na kinetykę procesu nawilgacania i wysychania kompozytu ceramicznego”, promotor prof. dr hab. Piotr Klemm, Bydgoszcz-Łódź, 1999.